

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет юридичний
Кафедра геодезії та землеустрою

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 8 «Земельний ринок»
(основний)

Реалізується в межах освітньої програми «Геодезія та землеустрій»
(назва)
за спеціальністю G 18 «Геодезія та землеустрій»
(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2025

Розробник:

(підпис)

Олена РИБІНА, к.е.н., доцент кафедри

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри геодезія та землеустрій	протокол від <u>28.08</u> 2025 р. № <u>1</u>
	Завідувач кафедри <u>Наталія КАПІНОС</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Наталія КАПІНОС

Декан факультету, де реалізується освітня програма

Олег РОГОВЕНКО

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Трокопешко Н.І.
(ПІБ)

Капінос Н.О.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Віталіє Катенько
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 28.08 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Земельний ринок		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет/ Кафедра геодезії та землеустрою		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОП «Геодезія та землеустрій», G13 «Геодезія та землеустрій»		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-		
6.	Рівень НРК	8 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається протягом одного II семестру		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Загальний обсяг годин	Лекційні	Практичні / семінарські
		150	30	44
10.	Мова навчання	Українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Рибіна Олена Іванівна		
11.1	Контактна інформація	К.е.н., доцент кафедри геодезії та землеустрою, кабінет 229 е Ел. адреса: e_rybina@ukr.net		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Ринок земель» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти фундаментального розуміння функціонування ринку земельних ресурсів як економічного інституту, його ролі у капіталізації та впливу на економічний розвиток і сталий розвиток громад. Курс охоплює теоретичні основи ринку земель, його інституційну інфраструктуру, практичні аспекти оцінки та обігу земельних ділянок, а також актуальні виклики, такі як вплив воєнних дій на ринок і стратегії відновлення землекористування в умовах кризи.		
13.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента є формування у здобувачів здатності здійснювати критичний аналіз та професійне оцінювання функціонування ринку земель як економічного інституту, що сприяє капіталізації земельних ресурсів, сталому розвитку та ефективному землекористуванню. Курс спрямований на розвиток умінь визначати особливості інституційної інфраструктури ринку, оцінювати сучасні ризики та виклики, зокрема пов'язані з наслідками воєнних дій, та обґрунтовувати стратегічні підходи до відновлення та регулювання земельних відносин у кризових умовах.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Дисципліна базується на освітніх компонентах «Еколого-правове забезпечення геодезичних і землевпорядних робіт», «Територіально-просторове планування». Компетентності, розвинені в рамках цієї дисципліни, необхідні для виконання		

		кваліфікаційної роботи та забезпечують здобувачів здатністю аналізувати й вирішувати комплексні завдання у сфері управління земельними ресурсами, планування територій і врахування екологічних аспектів землекористування, що є ключовими для професійної діяльності в галузі землеустрою.
15.	Політика академічної доброчесності	Роботи, що здійснюються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на 1 бал нижче. Списування під час контрольних робіт та тестувань – заборонені. Роботи, що є копією чужої роботи оцінюються на «0» без права перездачі. Перездача практичних робіт здійснюється після повторного їх доопрацювання.
16.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4614
17.	Ключові слова	Ринок земель, земельні ресурси, земельні відносини, сталий розвиток, обіг, капіталізація, ефективне землекористування, інституції, відновлення, регулювання тощо.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹			Як оцінюється РНД
	ПРН3 Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.	ПРН6 Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори.	ПРН8 Розробляти і керувати проектами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міжdisciplinary напрямків, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планування ресурсів і керувати ними.	
ДРН 1. Оперувати теоретичними основами ринку земель та теорією земельного капіталу для аналізу структури й механізмів функціонування ринку, його ролі у капіталізації та зростанні економіки.	X			Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, захист практичних робіт. Підсумковий іспит
ДРН 2 Аналізувати інструменти регулювання та інфраструктуру земельного ринку, обґрунтовуючи їх доцільність і ефективність для стабільного функціонування ринку земель в умовах сучасних економічних та правових викликів в Україні.		X		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, виконання та захист практичних робіт. Підсумковий іспит
ДРН 3 Оцінювати вплив ринку земель на сталий розвиток громад і міст, розробляючи обґрунтовані стратегії для відновлення і розвитку земельного ринку в умовах криз, зокрема під впливом воєнних дій.			X	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія. Написання та захист есе. Підсумковий іспит
ДРН 4. Здійснювати процедури землеустрою для підготовки земельних ділянок до обігу на ринку, забезпечуючи ефективне планування використання та задоволення попиту учасників ринку, включаючи обіг земельних часток (паїв).			X	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, захист практичних робіт, обговорення у групі. Підсумковий іспит

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²	
	Аудиторна робота				Самостійна робота
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Теоретичні засади курсу. Теорія земельного капіталу Визначення ринку земель як економічної категорії; теорія земельного капіталу; соціально-економічні закони формування земельних відносин; значення земельного капіталу у розвитку економіки.	2	2		6	1, 2, 3, 4, 7, 9
Тема 2. Поняття та сутність земельних ділянок, землеволодіння та землекористування в Україні як товару і капіталу Земельні ділянки як об'єкт нерухомого майна; класифікація землеволодіння і землекористування; земельна ділянка як товар у ринковій економіці; економічні, соціальні та природні умови розміщення земельних ділянок; споживчі властивості земельних ділянок у ринкових умовах.	2	4		6	1, 2, 5, 8, 9
Тема 3. Загальна модель земельного ринку як інституту та механізму управління капіталізацією Поняття і функції земельного ринку; структура земельного ринку як інституту; механізм капіталізації землекористування; сегментація ринку та суб'єкти ринку; ризики, пов'язані з функціонуванням	2	4		6	2, 3, 7, 9, 11

² Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

ринку земель.					
Тема 4. Особливості формування земельного ринку в Україні Власність на землю та земельна рента в Україні; склад земель та їх категорії; учасники земельного ринку і їхні ролі; специфіка розподілу земель та переведення між категоріями; особливості формування земельного ринку в національному контексті.	4	4	2	8	1, 2, 4, 8, 9, 10
Тема 5. Інфраструктура земельного ринку Поняття та економічна сутність інфраструктури ринку земель; функціональні компоненти інфраструктури ринку; методичні підходи до проведення земельних торгів; роль інфраструктури у забезпеченні функціонування ринку.	4	4		6	1, 5, 6, 8, 12
Тема 6. Землеустрій при підготовці об'єктів земельного ринку для задоволення попиту Територіальне планування та землеустрій для ринкових потреб; формування, поділ, об'єднання ділянок; зміна цільового призначення земельних ділянок для ринку; обмеження у використанні земель, сервітутів, регламентів при підготовці ділянок до обігу.	2	2		6	1, 3, 5, 10, 11
Тема 7. Організація системи попиту та пропозицій на земельному ринку Теоретичні засади формування попиту та пропозиції на ринку;	2	4		6	1, 2, 4, 7, 12

методи вивчення та прогнозування попиту і пропозицій; тенденції розвитку попиту і пропозицій; методи збору і аналізу інформації щодо попиту на ринку земель.					
Тема 8. Ринкова та неринкова оцінка вартості об'єктів земельного ринку, ринкові угоди та трансакційні витрати Поняття та принципи оцінки вартості земельних ділянок; методи ринкової та неринкової оцінки; особливості ринкових угод на земельному ринку; основні елементи та структура трансакційних витрат.	2	4		6	1, 2, 3, 8, 10, 14
Тема 9. Сутність, структура, функції й особливості ринку земельних ділянок власників земельних часток (паїв) Сутність та структура ринку паїв; особливості ринку земельних ділянок власників паїв; функції ринку паїв; основні принципи обігу земельних часток (паїв) на ринку.	2	4		6	1, 4, 5, 7, 11
Тема 10. Формування ринку обігу земельних ділянок власників земельних часток (паїв) Економічні основи формування ринку паїв; цілі та методи регулювання ринку земельних часток; оптимізація сільськогосподарського землекористування; капіталізація паїв і їх роль в економіці землекористування.	2	4		6	1, 2, 4, 7, 12
Тема 11. Роль земельного ринку у сталому розвитку міст і громад Роль ринку земель у	4	4		8	1, 8, 9, 10, 12, 13, 16

сталому розвитку територій; виклики та можливості для сталого розвитку міст; земельний ринок як інструмент досягнення цілі 11 ООН «Сталий розвиток міст і громад»; баланс економічного, соціального й екологічного розвитку територій.					
Тема 12. Вплив воєнних дій на динаміку та функціонування земельного ринку Аналіз впливу воєнних дій на ринок земель; наслідки для економіки землекористування; ризики і втрати на ринку земель; стратегії відновлення і розвитку земельного ринку після кризових ситуацій; роль державного регулювання в умовах післявоєнного відновлення.	2	4		6	1, 4, 5, 9, 11, 15, 16
Всього	30	44		76	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Оперувати теоретичними основами ринку земель та теорією земельного капіталу для аналізу структури й механізмів функціонування ринку, його ролі у капіталізації та зростанні економіки.	Мультимедійна лекція Дискусія Робота на практичних заняттях	14	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу) Бібліотечне дослідження проблеми	16
ДРН 2 Аналізувати інструменти регулювання та інфраструктуру земельного ринку, обґрунтовуючи їх	Мультимедійна лекція Дискусія Робота на практичних заняттях	16	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу) Аналіз проведеної роботи під час	18

доцільність і ефективність для стабільного функціонування ринку земель в умовах сучасних економічних та правових викликів в Україні.			виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	
ДРН 3 Оцінювати вплив ринку земель на сталий розвиток громад і міст, розробляючи обґрунтовані стратегії для відновлення і розвитку земельного ринку в умовах криз, зокрема під впливом воєнних дій.	Мультимедійна лекція Робота на практичних заняттях Презентація есе.	18	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу). Написання есе.	16
ДРН 4. Здійснювати процедури землеустрою для підготовки земельних ділянок до обігу на ринку, забезпечуючи ефективне планування використання та задоволення попиту учасників ринку, включаючи обіг земельних часток (паїв).	Мультимедійна лекція Мозковий штурм Робота на практичних заняттях	26	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу) Аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	26
Всього годин		74		76

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Усні опитування	5 балів	щотижня
2.	Виконання практичних робіт за тематикою: законодавче забезпечення земельного ринку, структура та використання земель, цільове призначення, якість угідь, трансформація земель.	20 балів	щотижня (до 8 тижня)
3.	Модульний контроль 1 (тест множинного вибору)	10 балів	до 9 тижня
4.	Усні опитування	5 балів	щотижня
5.	Виконання практичних робіт за тематикою: запуск і регулювання ринку, торги, оренда, приватизація, обмеження, сталий розвиток.	20 балів	щотижня (до 13 тижня)
6.	Модульний контроль 2 (тест множинного вибору)	10 балів	до 14 тижня
7.	Іспит	30 балів	до 15 тижня

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
Усні опитування	<i>0-1 балів</i> Не орієнтується в теоретичному матеріалі; відповідь фрагментарна або відсутня; терміни вживаються неправильно; не може пояснити базові поняття теми.	<i>2-3 бали</i> Частково орієнтується; подає окремі правильні положення без системності; плутає терміни; потрібні допоміжні запитання викладача.	<i>4 бали</i> Загалом орієнтується; відтворює основні поняття та зв'язки; незначні неточності в деталях чи прикладах; логіка відповіді збережена.	<i>5 балів</i> Глибоко й послідовно володіє матеріалом; коректно оперує термінами, наводить приклади, встановлює міждетальні зв'язки; відповідає самостійно та аргументовано.
Виконання практичних робіт	<i>0-9 балів</i> Робота не виконана або виконана частково; суттєві помилки в розрахунках або логіці; студент не орієнтується в теоретичному матеріалі; відсутній самостійний підхід.	<i>10-14 балів</i> Виконано більшість завдань; присутні помилки або неточності; відповідь шаблонна; обмежене розуміння теорії; часткова відповідність вимогам до оформлення.	<i>15-18 балів</i> Завдання виконано повністю або майже повністю; незначні помилки чи неточності; загальне розуміння теоретичного матеріалу; оформлення в межах стандартів.	<i>19-20 балів</i> Завдання виконано повністю, без помилок; продемонстровано глибоке розуміння теми; наведено аргументи, приклади, графіки (за потреби); робота оформлена належним чином, із дотриманням вимог.

³ Зазначити компонент сумативного оцінювання

⁴ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-3 бали	4-6 бали	7-9 балів	10 балів
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест
Усні опитування	0-1 балів	2-3 бали	4 бали	5 балів
	Не орієнтується в теоретичному матеріалі; відповідь фрагментарна або відсутня; терміни вживаються неправильно; не може пояснити базові поняття теми.	Частково орієнтується; подає окремі правильні положення без системності; плутає терміни; потрібні допоміжні запитання викладача.	Загалом орієнтується; відтворює основні поняття та зв'язки; незначні неточності в деталях чи прикладах; логіка відповіді збережена.	Глибоко й послідовно володіє матеріалом; коректно оперує термінами, наводить приклади, встановлює міжтемні зв'язки; відповідає самостійно та аргументовано.
Виконання практичних робіт	0-9 балів	10-14 балів	15-18 балів	19-20 балів
	Робота не виконана або виконана частково; суттєві помилки в розрахунках або логіці; студент не орієнтується в теоретичному матеріалі; відсутній самостійний підхід.	Виконано більшість завдань; присутні помилки або неточності; відповідь шаблонна; обмежене розуміння теорії; часткова відповідність вимогам до оформлення.	Завдання виконано повністю або майже повністю; незначні помилки чи неточності; загальне розуміння теоретичного матеріалу; оформлення в межах стандартів.	Завдання виконано повністю, без помилок; продемонстровано глибоке розуміння теми; наведено аргументи, приклади, графіки (за потреби); робота оформлена належним чином, із дотриманням вимог.
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-3 бали	4-6 балів	7-9 балів	10 балів
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест
Іспит	0-5 балів	6-15 балів	16-27 балів	28-30 балів
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, розрахункове завдання не виконано	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, розрахункове завдання виконано з	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, розрахункове завдання виконано	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, розрахункове завдання виконано

		помилками		
--	--	-----------	--	--

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після виступів з доповідями	Під час виступу
4	Усний зворотній зв'язок від викладача під час занять	Під час занять
5	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань	Регулюється студентом самостійно

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

1. Земельний кодекс України: Кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III (зі змін. та допов. станом на 2023 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
2. Про ринок земель: Закон України від 31 березня 2020 р. № 552-IX (зі змін. та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-IX>.
3. Про оцінку земель: Закон України від 11 грудня 2003 р. № 1378-IV (зі змін. та допов. станом на 2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>.
4. Про землеустрій: Закон України від 22 травня 2003 р. № 858-IV (зі змін. та допов. станом на 2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15>.
5. Про державний земельний кадастр: Закон України від 7 липня 2011 р. № 3613-VI (зі змін. та допов. станом на 2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>.
6. Про затвердження Порядку проведення електронних аукціонів на ринку землі: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2021 р. № 1013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013-2021-%D0%BF>.
7. Соловійов, В. П., Бабій, О. І., Ковальчук, Н. Г. Ринок земель в Україні: сучасні проблеми та шляхи розвитку: навч. посіб. Київ: Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2021. 345 с.
8. Мішеньов, В. В. Земельне право України: сучасні тенденції та перспективи: навч. посіб. Харків: Право, 2021. 298 с.
9. Коваль, О. І. Ринок землі та його економічне значення для України: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 212 с.
10. Бабій, О. І., Михайленко, І. В. Ринок земель: правові аспекти та перспективи розвитку в Україні: монографія. Львів: Аверс, 2023. 184 с.
11. Голуб, В. П., Лобач, О. М., Сидоренко, І. П. Основи землеустрою та оцінка земельних ресурсів: навч. посіб. Київ: Кондор, 2023. 265 с.
12. Третяк, А. М. Земельна реформа та розвиток ринку земель в Україні: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2022. 320 с.
13. United Nations. Sustainable Development Goals Report 2023. New York: United Nations, 2023. URL: <https://unstats.un.org/sdgs>.
14. Рибіна О. І. Ринок нерухомості: сутність, складові, особливості аналізу в оціночній діяльності. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. 2021. №54. – URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/54_2021/29.pdf (дата звернення: 02.09.2021). DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct54-27>.
15. Rybina, O., & Kryklii, O. (2025). ПРАКТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНДИКАТОРНИХ СИСТЕМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬ: ДОСВІД ЄС ТА КАНАДИ. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*, 2(16), 163-171. Retrieved із <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/450>.
16. Рибіна О. І., Криклій О. А. СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЗЕМЕЛЬНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: ВОЄННИЙ, КЛІМАТИЧНИЙ ТА РИНКОВИЙ ВИМІРИ. (2025). *Актуальні проблеми сталого розвитку*, 2(2), 60-68. [https://doi.org/10.60022/2\(2\)-6S](https://doi.org/10.60022/2(2)-6S).
17. Рибіна О. І. ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ ISLA ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2025. Вип. 44. С.416-423. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1634>.
18. Рибіна, О. І., Прокопенко, Н. І. (2024). Розвиток сільських територій в Україні через утворення територіальних громад на засадах сталого розвитку. *Airport Planning, Construction and Maintenance Journal* №1 (3). 55-62. URL: <https://journals.nau.in.ua/index.php/apcmj/issue/view/3> DOI <https://doi.org/10.32782/apcmj.2024.3.8>

19. Nataliia Kapinos, Yurii Skliar, Olena Rybina, Viktoria Strelnyk, Liudmyla Boginska. Planning the development of land use of territorial communities by the method of ecological and landscape design. International Conference on Urban Infrastructure Sustainable Development and Renovation (MistoBud-2025) January 30-February 01, 2025 - Kharkiv, Ukraine <https://doi.org/10.1088/1755-1315/1499/1/012059>

20. Rybina, O., Inas Hasan, K., Muhammad, A., Alobaidi, Y., Viktor, G., Nataliia, P., Lyudmila, B. (2022). Experience of Land Use Development Planning at the Local (Municipal) Level in the European Union. *Journal of Information Technology Management*, 14(2), 56-69. doi: 10.22059/jitm.2022.86927 – URL: https://jitm.ut.ac.ir/article_86927.html

Методичне забезпечення

1. Рибіна О.І., Третяк В.М., Прокопенко Н.І. Конспект лекцій з дисципліни «Земельний ринок» для студентів 1м курсу ОПП «Геодезія та землеустрій», денної та заочної форми навчання освітнього ступеня «магістр». – Суми, 2025. – 164 с.

2. Рибіна О.І, Прокопенко Н.І. Методичні вказівки для проведення практичних занять для студентів 1 курсу юридичного факультету ОПП «Геодезія та землеустрій» другого (магістерського) рівня вищої освіти. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2025. – 54 с

3. Рибіна О.І, Прокопенко Н.І. Методичні вказівки для організації самостійної роботи студентів 1 курсу юридичного факультету ОПП «Геодезія та землеустрій» другого (магістерського) рівня вищої освіти. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2025. – 24 с

Інформаційні ресурси

<https://minagro.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України, де публікуються документи та новини щодо земельних питань і аграрної політики.

<https://zakon.rada.gov.ua/> – Єдиний державний веб-портал законодавства України, де зібрані всі закони, постанови та інші нормативно-правові акти.

<https://prozorro.sale/> – портал електронних аукціонів, зокрема з продажу та оренди земельних ділянок, який забезпечує прозорість ринку землі.

<https://geoportalua.com/> – Геопортал України, що надає доступ до геопросторових даних, включаючи дані про землю та кадастр.

<https://www.drs.gov.ua/> – офіційний сайт Державної регуляторної служби України, де публікуються документи та методичні матеріали щодо регуляції ринку землі.

<https://land.gov.ua/> – офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, де розміщено інформацію про державну політику в сфері землекористування, доступ до кадастрових даних, нормативно-правові акти та методичні матеріали щодо земельних відносин в Україні.